

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาทุกภาษามีความสำคัญต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์มาก เพราะมนุษย์ใช้ภาษาในการสื่อความหมายติดต่อกันสื่อสารทำความเข้าใจกัน ความสามารถในการใช้ภาษาของแต่ละคนมีส่วนช่วยให้บุคคลมีบุคลิกภาพดีขึ้น สามารถเข้ากับผู้อื่นง่ายขึ้น และช่วยให้บุคคลนั้นประสบความสำเร็จในชีวิตได้ คนที่พูดภาษาเดียวกันย่อมรู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกัน มีความรักใคร่ผูกพันกันมากกว่าคนที่ใช้ภาษาต่างกัน ภาษาจึงช่วยให้คนในชาติมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ดังที่ บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2518) กล่าวว่า "...การมีภาษาเป็นของตนเองใช้ในชาติของคน ทำให้คนในชาติมีความรู้สึกสำนึกว่า แต่ละคนต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของชาติคน..."

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติไทย เป็นสิ่งซึ่งแสดงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติ และเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อกันสื่อสาร สร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในชาติ นอกจากนี้ ในชีวิตประจำวันของคนไทยก็ต้องใช้ภาษาอยู่ตลอดเวลาและตลอดชีวิต นับตั้งแต่การเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารแสดงความเข้าใจซึ่งกันและกัน การใช้ภาษาเพื่อการแสวงหาความรู้ เพื่อประกอบอาชีพ เพื่อความบันเทิง และเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพในการเข้าสังคม

ในปัจจุบันเราใช้ภาษาไทยกลางเป็นภาษามาตรฐานของประเทศ โรงเรียนก็ต้องใช้ภาษามาตรฐานนี้ในการสอน การศึกษาเกี่ยวกับภาษาไทยจึงเป็นสิ่งจำเป็นมาก ดังที่ บุญถิ่น อัครถาวร (2514) กล่าวว่า "...การเรียนการสอนภาษานั้น เป็น เรื่องใหญ่และสำคัญยิ่งของคนไทย เพราะในปัจจุบัน เป็นสื่อของการศึกษาทุกแขนง ทุกสิ่งทุกอย่างในการดำรงชีวิต..." ดังนั้นนักการศึกษาทุกยุคทุกสมัยจึงได้บรรจุวิชาภาษาไทยไว้ในหลักสูตรเสมอ แม้สมัยที่ยังไม่มีหลักสูตรเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรก็มีการเรียนวิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับเสมอมา นอกจากนี้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 (2520) ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของรัฐ ก็ได้กำหนดนโยบายการเรียนภาษาไทยไว้ว่า "...รัฐพึงจัดการศึกษาให้ประชาชนชาวไทยทุกคน

สามารถใช้ภาษาได้เป็นอย่างดี...” เพื่อเป็นการสนองนโยบายนี้รัฐบาลจึงได้เร่งจัดการศึกษา
วิชาภาษาไทยไปทั่วประเทศ รวมทั้งเร่งการสอนภาษาไทยให้แก่ชนกลุ่มน้อยที่พูดภาษาไทยไม่ได้
เพราะการที่คนเหล่านี้พูดภาษาไทยไม่ได้ก่อให้เกิดปัญหาหลายประการทั้งทางด้านสังคม การ
ปกครองและการศึกษา ซึ่งสาเหตุของปัญหาเหล่านี้ก็คือ ความแตกต่างทางภาษา และการที่ชน
กลุ่มน้อยเหล่านี้ไม่นิยมใช้ภาษาไทยก็เป็น เพราะว่าพวกเขาไม่ค่อยได้ใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน
จะใช้ก็ต่อเมื่อต้องการติดต่อสื่อสารหรือค้าขายกับคนพื้นเมืองเท่านั้น ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ได้แก่
ชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ชาวไทยมุสลิม ชาวกู และชาวเล เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวเล ซึ่ง
แต่ก่อนมีชื่อเรียกว่า “ชาวน้ำ” แต่ปัจจุบันทางราชการเรียกชาวเลว่า “ชาวไทยใหม่” (หนุ่มภูเก็จ,
2531) แต่เดิมชนกลุ่มน้อยกลุ่มนี้เร่ร่อนอยู่ในทะเล บางครั้งก็จะมีมาหลบฝนชายหาดเพื่อหลบคลื่น
ลมมรสุม โดยอาศัยอยู่กระจัดกระจายตามชายฝั่งทะเลตะวันตกทางภาคใต้ของไทย ชาวเลจะ
อพยพโยกย้ายไปตามฤดูกาล แต่ก็มีชาวเลบางกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานปักหลักแน่นอน ถ้าจะกล่าวถึงชาติ
พันธุ์วิทยาของชาวเลแล้ว นักวิชาการจัดชาวเลเข้าอยู่ในพวกเมลานีเซียน (Melanesian) ซึ่งมี
ถิ่นฐานอยู่แถบหมู่เกาะทะเลใต้ในมหาสมุทรแปซิฟิก ต่อมาโยกย้ายถิ่นฐานไปเรื่อย ๆ ชาวเล
รูปร่างลักษณะตัวค่อนข้างเล็ก คิวดำ คาคำ หนุ่หยิกหยอยเป็นกระจุก มีภาษาและวัฒนธรรมเป็น
ของตนเอง บุคคลเหล่านี้ไม่ค่อยมีปัญหาทางการเมืองจึงเป็นชนกลุ่มน้อยที่ค่อนข้างถูกลืม

ชาวเลมีความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดจน
ความเชื่อและศาสนาที่ต่างไปจากชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาในหลาย ๆ ด้าน
เพื่อจะได้ทราบสภาพของชาวเลและปัญหาต่าง ๆ ได้ถูกต้องจึงแยกพิจารณาเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้
สภาพการดำเนินชีวิตของชาวเล

ด้านเศรษฐกิจ

ชาวเลทั่วไปจะมีอาชีพการทำประมง ที่ค่อนข้างมีฐานะก็จะมีเรือหาปลาและอุปกรณ์
การจับสัตว์น้ำต่าง ๆ เป็นของตนเอง ส่วนมากจะเป็นพวกรับจ้างในเรือของนายทุนหรือเรือเช่า
ของนายทุน ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกไปทำการจับสัตว์น้ำ ลักษณะการทำประมงของชาวเลทั่วไปทำ
กันเพื่อยังชีพไปวัน ๆ เท่านั้น พวกที่ทำอย่างเป็นล่ำเป็นสันก็คือ พวกที่มีเรือและเครื่องมือหาปลา

ที่ค่อนข้างจะทันสมัยเป็นของตัวเอง อย่างไรก็ตามการดำเนินการประกอบอาชีพในลักษณะนี้มีความเกี่ยวข้องอยู่กับการตลาดเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากชาวเลจะไม่มีอุปกรณ์สำหรับเก็บรักษาสัตว์น้ำที่จับมาได้แล้ว ชาวเลยังต้องรับขายสัตว์น้ำที่จับมาได้ แม้ว่าจะถูกกดราคาก็ตาม

อย่างไรก็ตามชาวเลส่วนใหญ่เป็นพวกที่มีฐานะไม่ค่อยดี เวลาขาดเงินทองขึ้นมาก็มักจะไปขยี้มพวกนายทุนมาใช้ก่อน พวกเขาจึงต้องตกเป็นลูกหนี้ของนายทุนเกือบตลอดเวลา และไม่ค่อยมีอิสระในการที่จะเลือกขายของอีกทั้งถูกกดราคาอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงสัตว์ เป็นลูกจ้างทำสวนสับปะรดและรับจ้างทั่วไป จากสภาพการทำมาหากินที่ฝืดเคืองดังกล่าวทำให้ชาวเลในปัจจุบันเริ่มรู้จักการประหยัดกันบ้างแล้ว บางคนก็มีเงินฝากธนาคาร ชาวเลที่มีฐานะดีส่วนมากจะเป็นคนที่แต่งงานกับคนในท้องถิ่น (บุคคลภายนอก) ไม่ว่าจะเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย

ด้านสังคมและการเมือง

ความเป็นอยู่โดยทั่วไปของชาวเล แต่เดิมไม่มีผลต่อสังคมไทยมากนัก เพราะพวกเขาเป็นเพียงชนกลุ่มน้อยที่มีจำนวนสมาชิกไม่มากนัก มีความสัมพันธ์กับคนในท้องถิ่นอย่างสงบ ในระยะต่อมาบทบาทของชาวเลในฐานะที่เป็นคนไทยกลุ่มหนึ่งได้เริ่มเข้ามามีบทบาทในสังคมไทยเพิ่มมากขึ้น ในปัจจุบันมีสภาพคล้าย ๆ กับคนในท้องถิ่นทำให้พวกเขา还以为พวกเขาไม่ได้เป็นพวกเดียวกับคนที่อยู่ในท้องถิ่น แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันความคิดเรื่องนี้ของพวกชาวเลได้ลดน้อยลงแล้ว อาจจะเป็นเพราะชาวเลได้เข้ามามีบทบาทในด้านต่าง ๆ ทางสังคมในท้องถิ่นในหลาย ๆ ด้าน แต่ก็ยังคงมีขีดจำกัดในบางเรื่องดังต่อไปนี้

การถือครองที่ดิน

ชาวเลเกือบทั้งหมดไม่มีที่ดิน เป็นของตนเอง ยกเว้นพวกที่แต่งงานกับคนภายในท้องถิ่น พวกนี้จึงต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในการอยู่อาศัยบนที่ดินของเจ้าของที่ดินในลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น ชาวเลที่หาดราไวย์ จังหวัดภูเก็ต เดิมเจ้าของที่ดินให้อยู่โดยไม่เก็บค่าที่แต่อย่างไร แต่ต่อมาเจ้าของที่ดินเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินแต่ก็ไม่ค่อยมีปัญหากันมากนัก ส่วนชาวเลที่บ้านเหนือ จังหวัดภูเก็ต ชาวเลกลุ่มนี้ไม่ต้องเช่าที่ดิน แต่ต้องนำสัตว์น้ำที่จับมาได้ไปขายให้กับร้านเจ้าของที่ดินเป็นต้น

การเสียภาษีอากร ส่วนใหญ่ไม่ต้องเสียภาษี นอกจากเจ้าของร้านจำหน่ายสุราหรือ
สินค้าในชุมชนนั้น จะต้องเสียภาษีการค้า ภาษีโรงเรือนและรายได้

ลักษณะนิสัยของชาวเล

ส่วนใหญ่มักไม่ค่อยแสดงออก ไม่ค่อยมีความกระตือรือร้น ชอบดำรงชีวิตแบบง่าย ๆ
อะไรที่คิดว่ามีปัญหาต้องใช้ความพยายามและความอดทนแล้ว ชาวเลมักจะเลี่ยง เช่น การไม่
พยายามฝึกพูดภาษาไทย เวลาจะคุยติดต่อกับคนพื้นเมืองก็จะไม่กล้าพูดเพราะกลัวว่าพูดผิดแล้วจะ
ถูกคนพื้นเมืองหัวเราะเยาะ

ค่านิยม และขนบธรรมเนียมประเพณี

ชาวเลนับถือผีสงเทวดาและบรรพบุรุษ แต่เดิมเป็นกลุ่มชนที่ไม่มีศาสนา ปัจจุบันนับถือ
ศาสนาพุทธบ้าง อิสลามบ้าง และมีส่วนหนึ่งที่นับถือศาสนาคริสต์ เพราะได้รับสวัสดิการด้านการ
รักษาพยาบาลจากคริสตจักร และนอกจากนี้ยังมีความเชื่อทางไสยศาสตร์ โชคลาง การใช้เวทมนต์
คาถา เช่น การรักษาผู้ป่วยด้วยน้ำมนต์ และการทำเสน่ห์ยาแฝด เป็นต้น

ประเพณีที่น่าสนใจ นอกจากประเพณีการเกิด การตาย และการแต่งงานแล้ว ชาวเลยังมี
พิธีลอยเรือเพื่อสะเดาะเคราะห์ให้อีกด้วย

ภาษา

ชาวเลมีภาษาพูดเป็นของตนเองโดยเฉพาะแต่ไม่มีภาษาเขียน ภาษาพูดของชาวเล
เรียกว่า "อุรัก ลาโว้ย" (Urak Lawoi) ซึ่งมีสำเนียงคล้าย ๆ เสียงกับภาษามาเลย์
ภาษาพูดของชาวเลเป็นภาษาตระกูลมาลาโยโพลีเนเซียน (Malayo-Polynesian) (อมร
ทวิศักดิ์, 2529)

การดำรงชีวิต

จากการสอบถามจากผู้สูงอายุทราบว่า ชาวเลมีโอกาสติดต่อกับคนพื้นเมืองมาเป็น เวลา
นาน ลักษณะการติดต่อกับคนในท้องถิ่นหรือคนพื้นเมืองมาเป็นเวลานาน ชาวเลน่าจะปรับตัวหรือ
พัฒนาตนเอง ตลอดจนสังคมได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดที่มีชาวเล
อาศัยอยู่ล้วนแต่เป็นจังหวัดที่มีความเจริญในหลาย ๆ ด้านที่สูงที่สุด คือ ด่วน เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม

เหมือนแร่ และธุรกิจการท่องเที่ยว แต่อย่างไรก็ตามการปรับตัวของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ จะดำเนินไปสู่เป้าหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพก็ต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นตัวสนับสนุนในลักษณะความสัมพันธ์แบบต่าง ๆ ในกรณีของสังคมชาวเลองค์ประกอบที่เป็นปัญหาสำคัญที่มีผลทำให้การติดต่อสัมพันธ์กับสังคมที่มีวัฒนธรรมต่างกันดำเนินไปในรูปแบบที่มีความคล่องตัวหรือเป็นปัญหาคือ

1. การให้สิทธิ : พวกชาวเลยอมรับไปโดยไม่รู้ว่าสิทธิและหน้าที่ในฐานะที่เป็นคนไทย นั้นมีอะไรบ้าง โดยเฉพาะในเรื่องของกฎหมายชาวเลถือว่ากฎหมายเป็นสิ่งที่น่ากลัว
2. ภาษา แม้ว่าจะมีชาวเลสามารถฟังและพูดภาษาไทยได้บ้าง โดยเฉพาะภาษาไทยถิ่นใต้ แต่ก็ยังมีชาวเลไม่มากนักที่พูดภาษาไทยได้ดี ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยพูด เพราะกลัวพูดผิด ชาวเลจะรับรู้เรื่องราวโดยการฟังเพียงอย่างเดียว ไม่มีการซักถาม เพื่อที่จะได้เข้าใจยิ่งขึ้น

ในปัจจุบันนี้ชาวเลได้ตั้งถิ่นฐานเป็นหลักแหล่งอยู่ในจังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา และสตูล ส่วนจังหวัดระนองนั้นไม่สามารถสำรวจได้เพราะชาวเลยังลอยเรือไปมาอยู่ระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหภาพพม่า รัฐบาลได้จัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปดำเนินการสำรวจประชากรทำบัตรประชาชน ตั้งนามสกุล และเรียกชาวเลเข้ามาเกณฑ์ทหารร่วมกับคนในท้องถิ่น ตลอดจนเกณฑ์เด็กชาวเลเข้าเรียนหนังสือร่วมกับเด็กในท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กับชุมชนชาวเล เด็ก ๆ ชาวเลทุกคนเมื่อมีอายุถึงเกณฑ์ก็จะเข้าโรงเรียนเพื่อเรียนหนังสือให้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แต่จะจบหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะเด็กจะต้องช่วยเหลือครอบครัวในการทำมาหากิน อย่างไรก็ตามยังมีชาวเลจำนวนมากที่พูดภาษาไทยไม่ได้ จึงทำให้ยากในการติดต่อสื่อสารกันโดยเฉพาะในเด็ก ๆ นั้น เมื่อต้องเข้าโรงเรียนร่วมกับเด็กพื้นเมืองที่ใช้ภาษาไทยก็จะเกิดปัญหาคือเรียนไม่ทันเพื่อนทำให้เกิดความเบื่อหน่ายทั้งครูและเด็ก ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งในการออกกลางคันของเด็ก (ทักษิณคดี สถาบัน, 2529) และจากการสอบถามครูโรงเรียนเกาะสิเหร่ก็ได้คำตอบว่า เด็กชาวเลมีสติปัญญาและความสามารถเหมือนกับเด็กในชนบททั่วไป แต่เด็กชาวเลมีปัญหามากกว่าเด็กในชนบทอื่น ๆ เพราะว่าการที่เด็กจะต้องเข้าเรียนในโรงเรียน เป็นการเปลี่ยนแปลงชีวิตของเขาอย่างรวดเร็วเกินไป ผู้ปกครองเองก็ไม่เข้าใจทำให้เด็กชาวเลไม่ค่อยสนใจเรียนมากนัก อีกประการหนึ่งคือ

ค่อนข้างจะมีปัญหาเพราะเด็กจะต้องพูดถึง 3 ภาษา กล่าวคือเด็กก่อนเข้าเรียนพูดภาษา
 ชาวเลได้เพียงภาษาเดียว เมื่อเขาเติบโตขึ้นก็พูดภาษาไทยถิ่นใต้ได้บ้างเล็กน้อย ถ้าเขามีเพื่อน
 เล่นเป็นเด็กพื้นเมืองก็จะสามารถใช้ภาษาสื่อสารกันได้บ้าง แต่เมื่อเขาเข้าเรียนก็ต้องพูดภาษาไทย
 กลาง เมื่อเด็กพูดไม่ชัดหรือพูดไม่ถูกต้องก็จะถูกเพื่อน ๆ ล้อเลียนทำให้เด็กชาวเลไม่มีความมั่นใจ
 และไม่กล้าที่จะพูด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เขาเบื่อหน่ายการเรียนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชา
 ภาษาไทยจึงทำให้เกิดปัญหาในการสอนแก่ครูผู้สอนเป็นอย่างมาก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ประกอบกับงานวิจัยทางด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้
 กับเด็กชาวเลโดยตรงยังไม่ปรากฏ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย
 ในโรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้านชาวเลดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลการวิจัยเสนอเป็นข้อมูล
 เบื้องต้นแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กชาวเล ตลอดจนครูและผู้บริหารการศึกษา
 เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย และวิชาอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพ
 และเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้านชาวเล
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในหมู่บ้านชาวเล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร รวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วารสาร เอกสาร และงานวิจัยที่
 เกี่ยวข้อง
2. ประชากร
  - 2.1 ศึกษาข้อมูลจังหวัดที่มีชาวเลอาศัยอยู่เป็นหลักแหล่งและมีเด็กชาวเลเข้า
 รับการศึกษานในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่ามี 4 จังหวัด คือ จังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา และ
 สตูล

2.2 ในจังหวัดที่มีชาวเลอาศัยอยู่นั้น ผู้วิจัยได้สำรวจโรงเรียนซึ่งมีคุณสมบัติดังกล่าวพบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 9 โรงเรียน มีจำนวนผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทยที่เป็นประชากรรวมทั้งสิ้น 54 คน ซึ่งใช้ในการวิจัยทั้งหมด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งสิ้น จำนวน 3 ชุด คือ

- (1) แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 ชุด
- (2) แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 1 ชุด
- (3) แบบสำรวจโรงเรียน จำนวน 1 ชุด

3.1.1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

เนื้อหาในแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือก

ตอบ และคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 2 เป้าหมายและนโยบายในการจัดการเรียนการสอน

การส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาไทย เป็นแบบเลือกตอบ และคำถามปลายเปิด

(ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข)

3.1.2 แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน

เนื้อหาในแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบ

เลือกตอบ

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในด้านการใช้

หลักสูตร และหนังสือเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและ

ประเมินผล การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดจนสภาพนักเรียนและผู้ปกครอง เป็นแบบเลือกตอบ

และคำถามปลายเปิด (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข)

3.1.3 แบบสำรวจโรงเรียน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข)

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 3.2.1 ศึกษาเอกสาร วารสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน สัมภาษณ์ครูผู้สอนและสังเกตการสอน เพื่อ เป็นแนวทางในการสร้าง เครื่องมือ
- 3.2.2 รวบรวมข้อมูลแล้วนำมาสร้าง เครื่องมือ
- 3.2.3 นำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขค่าตามและการใช้สำนวน ภาษา แล้วนำมาแก้ไขเป็นแบบสอบถามฉบับชั่วคราว
- 3.2.4 นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวไปใช้กับผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ภาษาไทยที่ไม่ใช่ประชากร เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง เป็นแบบสอบถามฉบับชั่วคราว
- 3.2.5 นำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับประชากร

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากคำถามแบบ เลือกตอบ มาจำแนกเป็นหมวดหมู่ หากำร้อยละ ส่วนคำตอบที่ได้จากคำถามปลาย เปิดนำมารวม เข้าด้วยกัน เป็นข้อ ๆ เรียงลำดับจากข้อที่มีผู้ตอบ มากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด แล้วนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอในรูปแบบตารางกิ่งบรรยายและสรุปผลการวิจัย

ขอบ เขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนภาษาไทยใน โรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้านชาวเลในจังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา และสตูล รวมทั้งสิ้น 54 คน
2. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา ในหมู่บ้านชาวเล ปีการศึกษา 2532 เท่านั้น

ข้อคดลง เบื้องต้น

เนื่องจากการคมนาคมมีความยากลำบากและประชากรอยู่อย่างกระจัดกระจาย ดังนั้น จึงถือว่าประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครอบคลุมผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้าน ชาวเลทั้งหมด

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้านชาวเล หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีนักเรียนชาวเลเรียนอยู่เกินร้อยละ 50 ของนักเรียนทั้งหมดและตั้งอยู่ในจังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา และสตูล .

ผู้บริหาร หมายถึง ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้านชาวเลทุกคน

ครู หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่สอนภาษาไทยหรือครูประจำชั้นที่สอนทุกวิชา ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้านชาวเลทุกคน

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้านชาวเลในด้านนโยบายและเป้าหมายการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร การใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดจนสภาพนักเรียนและผู้ปกครอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในการนำผลที่ได้จากการวิจัยไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางแก่ผู้สนใจในการศึกษาค้นคว้าปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาการเรียนการสอนในวิชาอื่น ๆ ในท้องถิ่นที่มีนักเรียนชาวเลได้กว้างขวางขึ้น

ศูนย์วิทยุโทรคมนาคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย